

2.ÜNİTE

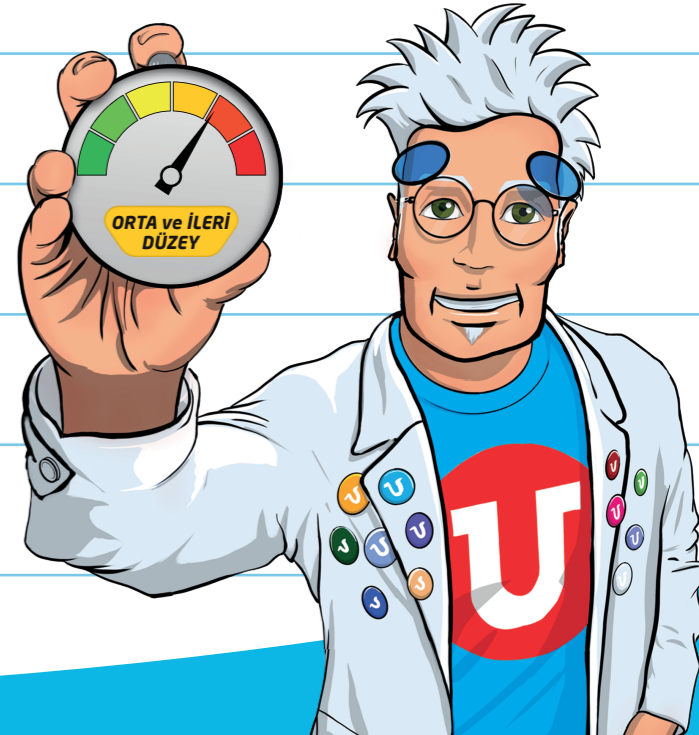

TYT Orta ve İleri Düzey Türkçe Soru Bankası

Cümle Oluşturma-Boşluk Tamamlama
Kesin Yargı-Cümle Birleştirme

FATMA GÜL ÖRS

CÜMLE OLUŞTURMA - BOŞLUK TAMAMLAMA - KESİN YARGI- CÜMLE BİRLEŞTİRME

CÜMLEDEN YARGI ÇIKARMA:

- Cümleden yargı çıkarma, örnek cümleden yola çıkarak seçenekleri doğrulamak ya da çürütmektir.
- Bu tür cümlelerde kişisel yorumun, öznel çıkarımların yeri yoktur.
- Örnek cümlede olmayan hiçbir şey varmış gibi yorumlanamaz.

Örnek:

Tracy Letts'in kendi oyunundan senaryolaştırdığı Katil Joe adlı film, hem Amerikan taşrasında geçen kanlı bir aile komedyası hem de alabildiğine absürt bir gerilim filmi olarak keyifle izleniyor.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

YAYINLARI

CÜMLEDE BIRAKILAN BOŞLUĞU TAMAMLAMA:

- Bu tip sorularda öncülde verilen cümle baştan sonra dikkatle okunmalıdır.
- Seçeneklere göz gezdirmeden önce cümledeki boşluklara getirilecek olan ifadeleri cümledeki ipuçlarından yararlanarak tahmin etmek daha sağlıklı olur. Cümlede, boşluğa getirilecek ifadelerle ilgili ipuçları mutlaka bulunmaktadır. Aksi hâlde sorunun çözümü imkânsızdır.
- Tahmin edilen ifadeler üzerinden seçenekler okunur ve sonrasında doğru seçeceğe karar verilir.

Örnek:

Şans Meleği adlı romanı okuduğumuzda görüyoruz ki bir ironi yatıyor bu başlığın altında. Şanstan ve kazanmaktan çok, ... ve ..... vurgu yapan bir roman bu.

Bu cümledeki boşlukları anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan ifadeler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

.....

YAYINLARI

SORU

Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam* romanının başkahramanı Bay C., tam bir ---- aslında; ---- katılmamanın bedelini acı çekerek, yalnız kalarak öder.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) asidir - kurallara
- B) bireydir - sürüye
- C) bilmiştir - insanlara
- D) züppedir - aydınlara
- E) okumuştur - cahillere

KARIŐIK OLARAK VERİLEN SÖZLERDEN CÜMLE OLUŞTURMA:

- Bu tip sorularda anlamlı ve kurallı bir cümleyi oluőturan söz öbekleri karıőık olarak verilmiştir.
- Öncelikli olarak yapmamız gereken, cümleyi kurallı bir biçime dönüőtürmektir. Kurallı cümlelerde yüklem sonda bulunduğu için öncelikle yüklemi belirlememiz gerekir. Yüklem yargı bildiren, cümleyi tamamlayan ögedir.
- Yüklemi bulduktan sonra özne belirlenip başa yerleőtirilir.
- Özne ile yüklem arasındaki söz öbekleri anlam ve dil bağı gözetilerek sıraya konur.

Örnek:

- I. diyen ve fantastik gerçekliğin
- II. okuyanda bilim kurgu
- III. en önemli isimlerinden biri olarak kabul edilen sanatçının
- IV. tadı bırakan hikâyelerinden oluşuyor
- V. bu yapıt "Ben gerçekçi olmayan hiçbir şey anlatmadım"

VERİLEN İKİ CÜMLEYİ ANLAMLI TEK CÜMLEYE DÖNÜŐTÜRME:

- Bu tip sorularda yapılması gereken, verilen iki cümlenin özömsenerek okunmasıdır. Cümleler okunurken sözcüklerin cümleye kattığı anlamlar unutulmamalıdır.
- Her iki cümlenin birleştirilmiş hâli seçeneklerde bulunurken yeni cümlenin bu iki cümleyi eksiksiz kapsamaması gerekir.
- Doğru seçenekte verilen cümlede, öncül cümlelerde verilen sözcüklerin eş veya yakın anlamları kullanılabilir. Bu noktada kelime dağarcığımızın zenginliği de devreye girer.

SORU

- I. Yabancı yazarlar, bizdeki fıkra yazarlarının gazetede her gün yazdıklarını duyunca çok şaşırıyorlar.
- II. Yabancı gazetelerdeki köşe yazarları kendi uzmanlıkları içine giren konularda, haftada iki, en çok üç gün yazarlar.

Bu cümlelerle ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı gazetelerdeki köşe yazarlarının belirli konularda haftanın sayılı günlerinde yazmalarına karşılık Türk yazarlarının her gün yazmak zorunda olması şaşırtıcı bir durumdur.
- B) Yabancı basındaki köşe yazarları her gün yazı kaleme alma konusunda Türk köşe yazarlarına göre hayli şanslı olup yalnızca uzmanı oldukları konularda yazı yazmaktadırlar.
- C) Yabancı fıkra yazarları, yetkinleştikleri konularda haftada iki üç yazı yazarken Türk fıkra yazarlarının her gün köşelerinde yazdıklarını öğrendiklerinde hayrete düşmektedir.
- D) Yabancı basında fıkra yazarlarının haftanın sayılı günlerinde ve uzmanlaştıkları konularda yazabilmelerine karşın Türk yazarların her gün yazmak zorunda kalması sıkıntılı bir durumdur.
- E) Her gün yazmak zorunda kalan köşe yazarlarımız, yabancı yazarların bu konudaki rahatlığı karşısında kendilerini baskı altında hissetmektedirler.